

Examenreglement

2018 - 2019

3vmbo - 4vmbo

4havo - 5havo

4vwo - 5vwo - 6vwo

HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen (SCC, art. 1)

Algemene vakken:	vakken niet zijnde profielvakken genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O., en niet zijnde beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 26j van dat besluit;
Beroepsgericht keuzevak	een beroepsgericht keuzevak als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a, of artikel 10d, zevende lid, onderdeel b van de wet;
College van Bestuur:	het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
College voor Toetsen en Examens:	College voor toetsen en examens, genoemd in artikel 2, eerste lid van de Wet College voor Toetsen en Examens;
Cspe:	centraal schriftelijk en praktisch examen in een profielvak;
Deeleindexamen:	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
Digitale examinering	het voorbereiden, afnemen en afwikkelen van het centraal examen in één of meer vakken of de rekentoets met gebruikmaking van de daartoe door het CvTE beschikbaar gestelde programmatuur
Directeur:	een integraal leidinggevende van een locatie van een school;
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs;
Eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken, alsmede de rekentoets;
Eindexamenbesluit:	Eindexamenbesluit VO;
eindexamen vmbo:	een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg;
ER	ernstige rekenproblemen;
Examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
Examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak of de rekentoets;

Extra vak:	een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen;
Fraude:	het op arglistige wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften;
Gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het Eindexamenbesluit;
Havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen, daaronder niet begrepen de gelegenheid om de rekektoets opnieuw af te leggen;
Inhalen:	het alsnog afleggen van een eerder gemist examen;
Inspectie:	de inspectie bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
Kandidaat:	een ieder die door de schoolleider tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
Kunstvakken:	de vakken behorende tot de beeldende vorming (tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audio-visuele vormgeving), alsmede muziek, drama en dans;
Leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;
Locatiedirecteur	de integraal leidinggevende van een locatie;
Mandaat:	het doen uitoefenen door het lid centrale directie of de locatie-/sectordirecteur van aan de schoolleider wettelijk toegekende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder verantwoordelijkheid van de schoolleider;
Mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Minister:	onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
Profielwerkstuk:	het in artikel 5 bedoelde profielwerkstuk;
Rekentoets:	centrale rekentoets die een verplicht onderdeel is van het eindexamen;

School:	een onderwijsinstelling met een eigen brinnummer, die ressorteert onder het bestuur van de Stichting Carmelcollege;
Schoolexamen:	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting wordt afgenomen;
Schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
Schoolleider:	de in het schoolleidersstatuut genoemde eindverantwoordelijk voorzitter van de centrale directie cq. de rector van een school, het lid centrale directie en/of de locatiedirecteur;
Schoolleidersstatuut:	statuut als bedoeld in artikel 32c Wet op het Voortgezet Onderwijs;
Secretaris van het eindexamen:	het personeelslid dat belast is met de organisatie van het examen;
Toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten of een praktische opdracht, met uitzondering van de rekentoets, tenzij anders blijkt ;
tweede examinerator:	degene die, naast de examinerator, tevens belast is met de beoordeling van het cspe vmbo;
Vavo:	een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs als bedoeld in artikel 7.3.1., eerste lid, onderdeel a, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
Vakken:	Algemene vakken, profielvakken, beroepsgerichte keuzevakken en andere programmaonderdelen;
Vbo:	voorbereidend beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10a van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
de Wet:	de Wet op het voortgezet onderwijs.

HOOFDSTUK II: ALGEMEEN DEEL

Artikel 2 Examenreglement (SCC art. 2)

1. De schoolleider stelt voor de school een examenreglement vast, aangepast aan de organisatie van de inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen alsmede inhoudelijke bepalingen.
2. Het examenreglement wordt door de schoolleider vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.

Artikel 3 Toelating tot het eindexamen (SCC art. 3; EB art. 2)

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld aan de school eindexamen af te leggen.
3. De schoolleider van een school voor vmbo kan een kandidaat als bedoeld in lid 2 eveneens in de gelegenheid stellen deeleindexamen af te leggen in een of meer profielvakken of beroepsgerichte keuzevakken van de bbl, de kbl of de gl die de school verzorgt, indien de kandidaat voor een van deze leerwegen in ingeschreven aan een school voor VSO of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Artikel 4 Afnemen eindexamen (SCC art. 4; EB art. 3)

1. De schoolleider en de examinatoren nemen het eindexamen of deeleindexamen af. Het College van Bestuur is hiervoor verantwoordelijk.
2. De schoolleider is de voorzitter van het examen in zijn eigen locatie.
3. De schoolleiders wijzen tot secretaris van het eindexamen en de deeleindexamens aan: dhr. F. Asbreuk (vmbo Tubbergen), mevr. M. Lageschaar (vmbo Tubbergen), dhr. U. Domhof (vmbo Almelo), dhr. G. te Lintelo (havo Almelo), dhr. R. Krijnsen (vwo Almelo).

Artikel 5 Indeling eindexamen; profielwerkstuk (SCC art. 5; EB art. 4)

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische en de gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en de havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo. Canisius vraagt van de vwo-leerling een profielwerkstuk dat betrekking heeft op twee vakken, waarvan minimaal een een profielvak is. De leerling voldoet echter aan de wettelijke eis als hij aan bovenstaande voldoet. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

5. Het profielwerkstuk in het vwo en de havo wordt aangemerkt als een vak waarvoor een cijfer wordt vastgesteld.
Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.
6. Het profielwerkstuk moet voor het eerste tijdvak van het centraal examen afgerond worden.

Artikel 6 Onregelmatigheden (SCC art. 6; EB art. 5)

1. Indien een leerling zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen of van het niet tot het examen behorende toetsprogramma dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kunnen alleen de schoolleider en (bij een niet tot het schoolexamen of centraal examen behorende toets) een door hem aangewezen teamleider maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het niet tot het examen behorende toetsprogramma, van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma, van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het niet tot het examen behorende toetsprogramma, van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het overgangsrapport, dan wel het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwde toetsing, resp. een hernieuwd examen in de door de schoolleider of (bij een niet tot het schoolexamen of centraal examen behorende toets) door de teamleider aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de schoolleider of een daartoe door hem aangewezen teamleider de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
De schoolleider of (bij een niet tot het schoolexamen of centraal examen behorende toets) de teamleider deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid, respectievelijk vijfde lid.
De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is en indien het een toets van het schoolexamen of het centraal examen betreft, eveneens aan de inspectie.
4. *Indien het een toets van het schoolexamen of het centraal examen betreft*, kan de kandidaat tegen een beslissing van de schoolleider in beroep gaan bij de door het College van Bestuur van de school ingestelde Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de schoolleider geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De Commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid.
De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de schoolleider en aan de inspectie. De beslissing van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.

Het adres van de Commissie van Beroep is: Postbus 864, 7550 AW Hengelo.

De Commissie van Beroep bestaat uit de volgende 4 personen:

- mevrouw mr. A.E.W. de Rouw
- de heer W.A. Kok
- de heer ir. J. Brouwer
- mevrouw mr. J.G.H. Borgdorff
- vacature

5. *Indien de betreffende toets geen deel uitmaakt van het schoolexamen of het centraal examen*, kan de leerling binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de leerling is gebracht, schriftelijk tegen een beslissing van de teamleider in beroep gaan bij de directeur van de eigen locatie. Als de oorspronkelijke maatregel is vastgesteld door de directeur van de eigen locatie, kan de leerling binnen vijf dagen in beroep gaan bij de directeur van de andere locatie.

De beslissing op het beroep is bindend voor alle partijen.

6. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:

- a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen of van het niet tot het examen behorende toetsprogramma;
- b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkt uit de omschrijving in het examenreglement en/of programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
- c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
- d. het frauderen, waaronder (gelegenheid geven tot) spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toe-eigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen of onderdelen van het niet tot het examen behorende toetsprogramma en het zonder toestemming aanbrengen van verbeteringen tijdens of na bespreking van het examenwerk;
- e. aanwijzingen krijgen of geven bij toiletbezoek;
- f. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, te laat komen of afwezig zijn bij een toets van het schoolexamen, een toets van het centraal examen of een niet tot het examen behorende toetsprogramma, waaronder begrepen het zonder tijdig bericht afwezig zijn bij een toets;
- g. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider of de teamleider, te laat komen of afwezig zijn bij een toets van het niet tot het examen behorende toetsprogramma, waaronder begrepen het zonder tijdig bericht afwezig zijn bij een toets;
- h. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht.
- i. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat onderdeel is van het niet tot het examen behorende toetsprogramma zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider of de betreffende teamleider sprake is van overmacht.

Artikel 7 Examenprogramma (SCC art. 7; EB art. 7; WVO art. 10 en 14)

1. De Minister van OC&W stelt, behalve voor door de schoolleider vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De schoolleider kan een vmbo-leerling of havo-leerling in de gelegenheid stellen één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau (uit een hogere leerweg binnen het vmbo, het havo of vwo) te volgen en af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak op het "eigen" kwalificatieniveau.

Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten (SCC art. 8; EB art. 8)

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voorzover de schoolleider al dan niet in samenwerking met een of meer scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Indien sprake is van samenwerking tussen scholen, is artikel 2 van het Besluit samenwerking VO-BVE van toepassing.
2. De kandidaten kunnen, voor zover de schoolleider hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze vakken een aanvulling zijn.

Artikel 9 Examenreglement en Programma van toetsing en afsluiting (SCC art. 9; EB art. 31)

1. Vóór 1 oktober stelt de schoolleider een examenreglement en programma van toetsing en afsluiting vast dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven:
 - welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
 - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
 - de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
 - de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder begrepen;
 - de wijze van herkansing van het schoolexamen;
 - de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden vóór 1 oktober door de schoolleider toegezonden aan de inspectie, geplaatst op de website van de school en op verzoek verstrekt aan de kandidaten en voorzover de kandidaten minderjarig zijn aan hun ouders/verzorgers.
3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

HOOFDSTUK III: HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 10 Schoolexamen (SCC art. 10; EB art. 32)

1. De schoolleider bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. Dit geldt ook voor vakken en examenonderdelen die bij de uitslag niet met een cijfer worden beoordeeld.
Bij toepassing van artikel 15, zevende lid, wordt het schoolexamen in het vak waarop de toets betrekking heeft, afgesloten tien werkdagen voor de afname van die toets.
3. De schoolleider kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
4. Indien de schoolleider gebruik maakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt hij de resultaten die zijn behaald met het schoolexamen en het profielwerkstuk in het vmbo zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij de schoolleider op grond van artikel 103b, tweede lid van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Artikel 10 Toegestane zaken schoolexamenlokaal (SCC art. 10a)

Voor het uitvoeren van de schoolexamenopdrachten in het schoolexamenlokaal mogen alleen die zaken het schoolexamenlokaal worden ingebracht, die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur, mobiele telefoons en dergelijke behoren daar niet toe, met uitzondering van de door de school toegestane hulpmiddelen.

De kandidaat maakt bij de schoolexamens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en zorgt ervoor dat medekandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de kandidaat zelf.

Artikel 11 Mededeling beoordeling schoolexamen (SCC art. 11; EB art. 33)

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de schoolleider op een nader vast te stellen tijdstip aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welk cijfer of welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.

Artikel 12 Beoordeling schoolexamen (SCC art. 12; EB art. 35)

1. Het eindcijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle beoordelingen die voor toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien een kandidaat in een vak door twee docenten is geëxamineerd, dan bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het betreffende schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordeling door ieder van hen.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. De uitkomst van de bepaling van het cijfer wordt zonodig op een van die cijfers met een decimaal afgerond.
Indien op het schoolexamen geen centraal examen volgt wordt de afronding op één decimaal overgeslagen en wordt rechtstreeks naar het dichtst bij gelegen gehele getal afgerond. Een gewogen gemiddelde van bijvoorbeeld 6.45 wordt dan dus afgerond op 6 (en niet eerst op 6.5 en vervolgens op 7).
4. In afwijking van het eerste lid worden het vak culturele en kunstzinnige vorming ¹, de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
5. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
6. Onder verwijzing naar artikel 25b, lid 3 van dit examenreglement wordt het combinatiecijfer in havo en vwo bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de volgende onderdelen: maatschappijleer, levensbeschouwing, profielwerkstuk en (in de havo) ckv.
7. Een kandidaat kan schriftelijk beroep aantekenen tegen een toegekend cijfer voor een toets van het schoolexamen, als hij denkt dat de norm voor het werk niet goed toegepast is. Eveneens kan hij schriftelijk beroep aantekenen tegen het niet in acht nemen van procedures, een naar zijn oordeel onjuiste berekening van het eindcijfer schoolonderzoek e.d. Het beroep moet binnen 5 dagen na het bekendmaken van het cijfer voor de desbetreffende proef, resp. binnen 5 dagen na de bekendmaking van het eindcijfer van het schoolexamen aangetekend worden bij de betreffende secretaris van het eindexamen. Indien van deze mogelijkheid geen gebruik is gemaakt, zal het cijfer na genoemde termijn definitief zijn.
8. In afwijking van het in lid 7 gestelde kan de school ook na het verstrijken van de genoemde termijn van 5 dagen besluiten tot herziening van enig cijfer, indien er sprake is van een administratieve fout. De kandidaat wordt van zo'n wijziging in kennis gesteld.
9. Als een leerling aan het eind van 3vmbo, 4h, 4v of 5v niet bevorderd kan worden naar het volgende leerjaar, vervallen de in dat jaar behaalde cijfers en overige beoordelingen van het schoolexamen, tenzij door de schoolleider en/of de secretaris van het eindexamen anders wordt besloten.
Indien een leerling aan het eind van 4vmbo, 5h of 6v niet slaagt voor zijn examen en het daaropvolgende jaar opnieuw in dat leerjaar instroomt, vervallen alleen de in het examenjaar behaalde schoolexamencijfers en blijven de cijfers van eerdere leerjaren staan, tenzij door de schoolleider en/of door de secretaris van het eindexamen anders wordt besloten.

¹ Voor de leerlingen die in 2017-2018 of later gestart zijn in 4havo en 4vwo, wordt het vak CKV wel becijferd en maakt het eindcijfer vervolgens deel uit van het combinatiecijfer zoals bedoeld in artikel 25b lid 3.

10. Als een leerling het schoolexamenprogramma van een vak op een hoger niveau heeft afgelegd en kort voor het examen of na het eerste tijdvak besluit het examen voor dat vak toch op het oorspronkelijke niveau af te willen leggen, blijven de oorspronkelijk vastgestelde toetscijfers, respectievelijk het vastgestelde schoolexamencijfer ongewijzigd.

Artikel 13 Herkansingsregeling en herexamenregeling van het schoolexamen (SCC art. 10b, 13; EB art. 35b1)

1. De schoolleider kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat de schoolleider dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door de schoolleider aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. De schoolleider stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.
3. De school heeft een herkansingsregeling voor het schoolexamen en een regeling betreffende het herexamen van het schoolexamen vastgesteld. Deze regelingen, die als bijlage aan dit examenreglement zijn toegevoegd, maken deel uit van het examenreglement.

Artikel 14 Examendossier (SCC art. 14; EB art. 35c)

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de schoolleider gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

De in de laatste zin bedoelde vakken zijn de drie cq. twee eindexamenvakken waarin de leerling in leerjaar drie wel onderwijs heeft gevolgd, maar waarin hij geen examen heeft afgelegd. Het betreft de theoretische cq. de gemengde leerweg.

HOOFDSTUK IV: CENTRAAL EXAMEN EN REKENTOETS

Artikel 15 Tijdvakken en afneming centraal examen (SCC art. 15; EB art. 37)

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. De examens in het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. De examens in het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Toetsen en Examens.
4. Het College voor Toetsen en Examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het College voor Toetsen en Examens.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor Toetsen en Examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
6. Het College voor Toetsen en Examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het College voor Toetsen en Examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen de schoolleider zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.
8. Het College voor Toetsen en Examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

Artikel 15a Centraal examen in eerder leerjaar (SCC art. 15a; EB art. 37a)

1. In afwijking van artikel 15, tweede lid, kan de schoolleider een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 25a, zesde lid, en artikel 26b, zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College van Toetsen en Examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 15b Gecommitteerden (EB art. 36)

1. Onze minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. [...] Op grond van deze koppeling wijst de schoolleider een of meer gecommitteerden aan. De schoolleider maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na afloop van de herkansing.
2. De schoolleider draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.
3. In afwijking van het eerste lid worden voor het praktische gedeelte van het centraal examen vmbo geen gecommitteerden aangewezen.

4. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door de schoolleider van de gecommiteerde.

Artikel 16 Opgave kandidaten centraal examen (SCC art. 16; EB art. 38)

De schoolleider deelt jaarlijks vóór 1 november aan de Dienst Uitvoering Onderwijs mee hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

Artikel 17 Regels omtrent het centraal examen (SCC art. 17; EB art. 40)

1. De schoolleider zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor Toetsen en Examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd mededelingen van het College voor Toetsen en Examens.
3. De schoolleider zorgt ervoor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de schoolleider samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
6. De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
7. Onder een toets als bedoeld in dit artikel wordt ook de rekentoets begrepen.
8. De schoolleider zorgt ervoor dat de kandidaten middels het jaarlijks kort voor de examens uit te reiken examenboekje geïnformeerd worden over de toegestane hulpmiddelen.

Artikel 18 Beoordeling centraal examen (SCC art. 18; EB art. 41)

1. De schoolleider doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor Toetsen en Examens, toe.
De examinerator drukt zijn beoordeling uit in een score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor Toetsen en Examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de schoolleider.
2. De schoolleider doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de directeur van de school, bedoeld in 36, eerste lid van het Eindexamenbesluit VO toekomen. De directeur stelt deze documenten ter hand aan de gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor Toetsen en Examens bedoelde beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, toe. De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is mede ondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.

5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

Artikel 19 Beoordeling centraal examen cspe (SCC art. 19; EB art. 41a)

1. De schoolleider draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor Toetsen en Examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de door het College voor Toetsen en Examens vastgestelde beoordelingsnormen toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor Toetsen en Examens. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de schoolleider.
2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinerator. De tweede examinerator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinerator van de school zijn. De tweede examinerator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De schoolleider overhandigt de tweede examinerator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. Artikel 18, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De examinerator en de tweede examinerator stellen in onderling overleg de score voor het cspe vast en zenden de score aan de schoolleider.

Artikel 20 Vaststelling score en cijfer centraal examen (SCC art. 20; EB art. 42)

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De schoolleider stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor Toetsen en Examens.

Artikel 21 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen (SCC art. 21; EB art. 43)

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor Toetsen en Examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 21a Onvoorziene omstandigheden centraal examen (EB art. 44)

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 22 Verhinderings centraal examen (SCC art. 22; EB art. 45)

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de schoolleider aan bij het College voor Toetsen en Examens. In dat geval deelt de schoolleider aan het College voor Toetsen en Examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 30 eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor Toetsen en Examens het resultaat mee aan de schoolleider.
5. Indien de schoolleider op grond van artikel 15, zevende lid zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan hij een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor Toetsen en Examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.
6. Onder een toets als bedoeld in dit artikel wordt ook de rekentoets begrepen.

Artikel 22a De rekentoets (SCC art. 22a en 26a; EB art. 22, 24, 26, 46, 47 en 51a)

1. Het College voor Toetsen en Examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor Toetsen en Examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar.
3. De kandidaat wordt binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, bedoeld in artikel 22a, tweede lid, viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste mogelijkheid in het voorlaatste schooljaar wordt geboden. Indien de kandidaat in één leerjaar examen doet, wordt een kandidaat in afwijking van bovenstaande driemaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen.
4. De schoolleider kan een kandidaat bij de tweede, derde of vierde gelegenheid alsnog in de gelegenheid stellen gebruik te maken van de rekentoets ER of van de mogelijkheid de rekentoets af te leggen op een hoger niveau.
5. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van de mogelijkheid om de rekentoets af te leggen op een hoger niveau, stelt de schoolleider de kandidaat in de gelegenheid bij de tweede, derde of vierde gelegenheid, de rekentoets af te leggen voor de school of leerweg waarin hij eindexamen doet. Switchen is hierbij dus mogelijk: van standaard naar ER v.v. en van gewoon niveau naar hoger niveau v.v.
6. De leerling die reeds een diploma vmbo-B, vmbo-K of vmbo-G in bezit heeft en daarvoor de bijbehorende rekentoets heeft afgelegd met het resultaat dat vereist is voor het diploma vmbo-K, vmbo-G of vmbo-T dat hij vervolgens wil behalen, is vrijgesteld van het (opnieuw) afleggen van de rekentoets.

7. Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en niet is bevorderd tot het laatste leerjaar, vervallen de met de rekentoets behaalde resultaten. In afwijking hiervan kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van de havo en de leerling die na het voorlaatste leerjaar van het havo deelneemt aan het laatste leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo, het op het vwo respectievelijk havo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden. In afwijking van de eerste volzin kan de leerling die na het voorlaatste leerjaar van een leerweg in het vmbo deelneemt aan het laatste leerjaar van een andere leerweg in het vmbo, het cijfer behouden dat in de eerstbedoelde leerweg voor de rekentoets is behaald.
8. Van de cijfers die zijn behaald bij de gelegenheden om de rekentoets af te leggen, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de rekentoets.
9. In afwijking van het achtste lid bepaalt de schoolleider in overleg met de kandidaat die de rekentoets meermaals heeft afgelegd en daarbij mede gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER en/of van de mogelijkheid de rekentoets af te leggen op een hoger niveau, welk van de voor de rekentoets behaalde cijfers als eindcijfer geldt.
10. Artikel 21 en artikel 26 (vierde en vijfde lid) van dit examenreglement zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22b Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen (SCC art. 22b; EB artikel 46a)

1. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.
2. De schoolleider informeert de kandidaat tijdig voor de eerste toetsgelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, als mede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.
3. Op verzoek van de kandidaat verleent de schoolleider toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, bedoeld in het eerste lid, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.
4. Er is in ieder geval sprake van ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:
 - a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
 - b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
 - c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

HOOFDSTUK V UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 23 Eindcijfer eindexamen (SCC art. 23; EB art. 47)

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De schoolleider bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Voor het eindcijfer van de rekentoets zie artikel 22a van dit reglement, lid 9 en 10.

Artikel 24 Vaststelling uitslag (SCC art. 24; EB art. 48)

1. De schoolleider en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25 en voor zover van toepassing artikel 27c.
2. De uitslag luidt “geslaagd” of “afgewezen”.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de schoolleider en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 25a Uitslagbepaling vmbo (SCC art. 25; EB art. 49)

1. De kandidaat die eindexamen **vmbo** heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij tenminste een 5 heeft behaald als eindcijfer voor Nederlands en de rekentoets heeft afgelegd;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - ii. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger,
 - iii. of voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede en derde lid (beroepsgericht profielvak en beroepsgerichte keuzevakken) lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald;
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald;

Bij de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, wordt de rekentoets niet meegeteld: de rekentoets is geen eindexamenvak en maakt geen onderdeel uit van het centraal examen.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het

- profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken die in de berekening betrokken worden.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen als bedoeld in artikel 25, eerste lid, onderdeel d van het Eindexamenbesluit VO. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
 5. De schoolleider bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede en derde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat eerste cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
 6. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet, geslaagd indien hij:
 - a. zowel voor het vak Nederlandse taal als voor het profielvak en het eindcijfer bedoeld in het tweede lid het eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
 - b. hij de rekentoets heeft afgelegd, ongeacht het daarvoor behaalde eindcijfer.Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing.
 7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 25b Uitslagbepaling havo en vwo (SCC art. 25a; EB art. 50)

1. De kandidaat die eindexamen **havo** heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij niet meer dan één onvoldoende (tenminste een 5) als eindcijfer voor Nederlands, Engels en wiskunde heeft gescoord,
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - 3°. voor ten hoogste twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - 4°. voor ten hoogste een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - d. geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd in het derde lid, lager is dan 4;
 - e. het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel is beoordeeld als “voldoende” of “goed”; en
 - f. hij de rekentoets heeft gemaakt, ongeacht het daarvoor behaalde eindcijfer.

Bij de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, wordt de rekentoets niet meegeteld: de rekentoets is geen eindexamenvak en maakt geen onderdeel uit van het centraal examen.

2. De kandidaat die eindexamen vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij niet meer dan één onvoldoende (tenminste een 5) als eindcijfer voor Nederlands, Engels en wiskunde heeft gescoord,
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor ten hoogste één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - 3°. voor ten hoogste twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - 4°. voor ten hoogste een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 - d. geen van de eindcijfers van onderdelen, genoemd in het derde lid, lager is dan 4;
 - e. de vakken culturele en kunstzinnige vorming ² en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”; en
 - f. hij de rekentoets heeft gemaakt, ongeacht het daarvoor behaalde eindcijfer.

Bij de toepassing van het tweede lid, onderdeel a, wordt de rekentoets niet meegeteld: de rekentoets is geen eindexamenvak en maakt geen onderdeel uit van het centraal examen.
3. Bij de uitslagbepaling havo/vwo volgens het eerste/tweede lid, onderdeel c wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak:
 - a. maatschappijleer,
 - b. het profielwerkstuk,
 - c. levensbeschouwing en
 - d. (in examenjaar 2018-2019 alleen in de havo) ckv.
4. De schoolleider bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de schoolleider deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.
6. Indien de kandidaat aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs examen aflegt in één vak of in een aantal vakken die samen geen eindexamen vormen, kan de kandidaat daaraan voorafgaand aan de examencommissie vavo kenbaar maken, het volledig eindexamen te willen afleggen door voor de ontbrekende vakken of de ontbrekende rekentoets in aanvulling op de cijferlijst voor die vakken of deze toets aan deze examencommissie één of meer van de volgende bewijsstukken te overleggen:

² Voor de leerlingen die in 2018-2019 in 4vwo of 5vwo zitten, wordt het vak CKV becijferd en maakt het eindcijfer vervolgens deel uit van het combinatiecijfer zoals bedoeld in artikel 25b lid 3.

- een of meer in artikel 52, eerste lid, of artikel 52c, bedoelde cijferlijsten van een school voor voortgezet onderwijs, uitgereikt in een eerder jaar;
- [...];
- een of meer cijferlijsten als bedoeld in artikel 30, eerste of tweede lid, of artikel 31, eerste lid, van het Staatsexamenbesluit VO;
- een of meer bewijzen van ontheffing als bedoeld in artikel 10, vierde lid, van dit besluit, of als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van het Staatsexamenbesluit VO.

Artikel 26 Herkansing centraal examen (SCC art. 26, 26a; EB art. 51 en 51a)

1. Elke kandidaat heeft voor één vak van het eindexamen waarin hij reeds centraal examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 25, achtste lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 22, eerste lid van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Indien het betreft het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo, bestaat dit recht eveneens voor het cspe, af te nemen door de schoolleider aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van een of meer onderdelen daarvan.
2. De kandidaat stelt de schoolleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.
7. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de schoolsoort of leerweg van inschrijving. Dit wordt niet gezien als een herkansing. Het schoolexamencijfer van het hogere niveau wordt in dit geval ongewijzigd overgenomen als cijfer voor het schoolexamen op het oorspronkelijke niveau: er vindt geen omrekening plaats.

Artikel 26a Inzage en geschil na inzage

1. Iedere eindexamenkandidaat heeft recht op inzage van zijn/haar eigen gemaakte examenwerk.
2. Voor de kandidaten die bij de uitslagbepaling van het eerste tijdvak nog niet geslaagd of definitief afgewezen zijn, vindt de inzagemogelijkheid plaats de dag na de uitslag van het eerste tijdvak.
Deze inzagemogelijkheid wordt op dat moment vooral geboden met het oog op de deelname aan het tweede tijdvak; de kandidaat kan echter ook een andere reden hebben om het werk in te willen zien.
3. De kandidaten die na het eerste tijdvak wel geslaagd zijn, kunnen hun werk pas inzien vanaf de maandag van de week na de uitslagbepaling, tenzij er dringende redenen zijn de inzage eerder plaats te laten vinden, dit ter beoordeling aan de directeur.
4. Voor de kandidaten die hebben deelgenomen aan het tweede tijdvak en bij de uitslagbepaling van het tweede tijdvak nog niet geslaagd of definitief afgewezen zijn, vindt de inzagemogelijkheid plaats de dag na de uitslag van het tweede tijdvak.
5. Bij de inzagemogelijkheid zijn de eigen vakdocent aanwezig en de betreffende kandidaat. Inzage van het werk vindt in alle gevallen plaats aan de hand van een kopie, die door de administratie verzorgd wordt. Het originele werk blijft op de administratie.
Na inzage wordt de kopie weer ingeleverd bij de administratie.
6. Als de kandidaat na inzage van het werk van mening is dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, dient hij een schriftelijk verzoek tot herbeoordeling in bij de directeur. In dit verzoek is duidelijk aangegeven welke vraag hiervoor in aanmerking zou moeten komen en op grond van welke geconstateerde fout de kandidaat dit verzoek indient.
7. Een eventuele herbeoordeling van het werk kan zowel tot een hogere als een lagere score leiden.
8. De directeur neemt een verzoek tot herbeoordeling alleen in behandeling, als het niet gebaseerd is op een afwijkende inhoudelijke interpretatie van het door de kandidaat gegeven antwoord. In dat geval overlegt de directeur van de 1e corrector met de directeur van de 2e corrector; vervolgens treedt de 1e corrector in contact met de 2e corrector.
9. Als de 1e en de 2e corrector tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast door de directeur en de examensecretaris. De directeur infomeert de inspectie en DUO over de aanpassing.
Als de 1e en de 2e corrector na de herbeoordeling van mening verschillen, kunnen de directeurs van beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Het is aan te raden om twee docenten te kiezen die niet direct betrokken zijn, maar bijvoorbeeld verbonden zijn aan een andere school die onder hetzelfde bestuur hangt. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.
10. De directeur infomeert de kandidaat over de definitief vastgesteld score.

Artikel 27 Diploma en cijferlijst (SCC art. 27 en 25c; EB art. 52)

1. De schoolleider reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen. Indien de kandidaat één of meer vakken op een hoger niveau heeft afgesloten, wordt achter de desbetreffende vaknaam (uit dat niveau) tussen haakjes de leerweg (KB, GL of TL) of schoolsoort (havo of vwo) afgekort vermeld op de cijferlijst.
 - b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk.
 - c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk.
 - d. voor het vwo de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in het vwo.
 - e. voor de havo de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding.
 - f. voor het vmbo de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerwegen;
 - g. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien deze:
 - o is beoordeeld met “voldoende” of “goed”;
 - o tenminste de duur heeft gehad van 30 uren.
 - h. de eindcijfers voor de rekentoets³ en de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 25a (tweede of derde lid) of artikel 25b (derde lid), en
 - i. de uitslag van het eindexamen.
2. De schoolleider reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens, een diploma uit waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
 - a. indien het betreft het **eindexamen vwo of het eindexamen havo**:
 - 1°. de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - 2°. de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
 - 3°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit of artikel 10 van het Staatexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 4°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 5°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 14, achtste lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

³ In afwijking van artikel 27, lid 1f wordt in schooljaar 2018-2019 in de basisberoepsgerichte leerweg het cijfer van de rekentoets niet op de cijferlijst zelf vermeld, maar op een bijlage bij deze cijferlijst.

- 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
- b. indien het betreft het **eindexamen vmbo**:
 - 1°. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
 - 2°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van artikel 9 van het Eindexamenbesluit VO of artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
 - 3°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in artikel 10, negende lid, van de wet, deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerdere behaalde cijfer.
 - 4°. vakken waarvoor de kandidaat op grond van artikel 23, 8° lid of artikel 24, 7° lid of artikel 25, 7° lid van het Eindexamenbesluit VO bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer.
 - 5°. vakken die op grond van artikel 22, 8° lid van het eindexamenbesluit, zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
 - 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
- 6. Als de kandidaat bij het eindexamen vrijstelling of ontheffing is verleend voor de rekentoets, wordt de rekentoets met het eerder behaalde cijfer op de cijferlijst vermeld.
- 7. Als het cijfer dat voor de rekentoets op de lijst vermeld wordt, behaald is bij een zogeheten ER-toets in plaats van bij de standaardtoets, wordt aan de vermelding van de rekentoets op de cijferlijst de afkorting "ER" toegevoegd.
- 7. De schoolleider en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
- 8. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de schoolleider er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar de eindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
- 9. De schoolleider van een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, reikt op verzoek van de kandidaat die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg aan die school heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 25 voor zover het betreft de uitslag van het eindexamen vmbo in de theoretische leerweg, het diploma vmbo in de theoretische leerweg uit.

Artikel 27a Voorschriften *judicium cum laude* (SCC art. 25b; EB art. 52a)

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vwo** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25b.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **havo** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25b.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo theoretische leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - c. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25a.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo gemengde leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 25a derde lid en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25a.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - het eindcijfer berekend op grond van artikel 25a, tweede lid
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 25a.

Artikel 27b Atheneumdiploma aan een gymnasium (SCC art. 27a; EB art. 52a)

De schoolleider van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien:

- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
- b. de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig artikel 21 van de wet kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneum-onderwijs mogelijk is; en
- c. de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs. Op een scholengemeenschap kan nog tot het moment van opgave van de SE-cijfers een keuze worden gemaakt voor atheneum (eventueel met Latijn of Grieks als extra vak) als gymnasium risicovol lijkt.

Artikel 27c Voorlopige cijferlijst (SCC art. 27b; EB art. 52b)

1. Indien de kandidaat de rekentoets, een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de schoolleider hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van artikel 15a, vijfde lid, zijn vervallen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het gespreid centraal, bedoeld in artikel 34, aflegt.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden de rekentoets, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of het eindcijfer voor de rekentoets is gebaseerd is op een rekentoets ER en of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid, als bedoeld in artikel 26.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst als bedoel in artikel 27, eerste lid, is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

Artikel 28 Certificaat (SCC art. 28; EB art. 53)

1. De schoolleider reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen of de rekentoets een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - b. de rekentoets, indien de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - c. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met “goed” of “voldoende”.
2. De schoolleider reikt aan de kandidaat, bedoeld in artikel 3, derde lid, die deeleindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a. de leerweg,
 - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
 - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van artikel 25, tweede of derde lid.
3. Als het cijfer dat voor de rekentoets op de lijst vermeld wordt, behaald is bij een zogeheten ER-toets in plaats van bij de standaardtoets, wordt aan de vermelding van de rekentoets op de cijferlijst de afkorting “ER” toegevoegd.

Artikel 29 Duplicaten en afgifte verklaringen (SCC art. 29; EB art. 54)

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de minister van OCW worden verstrekt.
3. Een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt indien op grond van artikel 4, vierde lid, artikel 7, eerst lid of artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek de voornaam onderscheidenlijk de geslachtsnaam van de kandidaat is gewijzigd.

HOOFDSTUK VI: OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 30 Afwijking wijze van examineren (SCC art. 30; EB art. 55)

1. De schoolleider kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de schoolleider de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in het Eindexamenbesluit VO besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De schoolleider kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogst zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig andere vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen tot toestemming tot gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 31 Gegevensverstrekking (SCC art. 31; EB art. 56)

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers in het voorlaatste leerjaar of direct daaraan voorafgaande leerjaar, voor zover van toepassing, en na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt de locatie-schoolleider aan de minister van OCW en aan de inspectie een opgave waarop voor alle kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
 - b. de vakken waarin examen is afgelegd;
 - c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk in het vmbo;
 - d. de cijfers van het centraal examen;
 - e. het cijfer voor de rekentoets, het niveau waarop het eindcijfer is vastgesteld, alsmede of gebruik is gemaakt van de rekentoets ER;
 - f. de eindcijfers;
 - g. de uitslag van het eindexamen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een schoolleider die op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan de minister van OCW.

Artikel 32 Bewaren examenwerk (SCC art. 32; EB art. 57)

1. Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de schoolleider, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de schoolleider en de secretaris van het examen ondertekend exemplaar van de opgave, zoals bedoeld in artikel 31 wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De schoolleider draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het (digitale) archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij dit College.
5. De docent draagt er zorg voor dat het werk van het schoolexamen van zijn kandidaten ten minste bewaard wordt tot het einde van het schooljaar waarin het gemaakt is.

Artikel 33 Afwijkende inrichting examen (SCC art. 33; EB art. 58))

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan de Minister van OCW toestaan dat van het Eindexamenbesluit wordt afgeweken.

Artikel 34 Spreiding voltooiing eindexamen (SCC art. 34; EB art. 59)

1. De schoolleider kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het eerste lid is ook van toepassing op de rekentoets, met dien verstande dat de rekentoets in het ene schooljaar of in het daarop volgende schooljaar kan worden afgelegd.
3. De schoolleider geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de schoolleider afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
4. Artikel 26, eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
5. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt de schoolleider aan Onze Minister een opgave waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 31, onderdelen a tot en met e.

6. De schoolleider en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 25.

HOOFDSTUK VII: SLOTBEPALINGEN

Artikel 35 Onvoorziene omstandigheden (SCC art. 35)

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de schoolleider.

Artikel 36 Inwerkingtreding examenreglement (SCC art. 36)

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2018.

Herkansingsregeling schoolexamen 2018-2019

1. Deze regeling is alleen van toepassing op de voorexamenklassen (3vmbo, 4havo, 5vwo) en de examenklassen (4vmbo, 5havo en 6vwo). Voor de andere klassen geldt de regeling die vastgelegd is in het leerlingenstatuut.
2. Leerlingen van de voorexamenklassen (3vmbo, 4h en 5v) hebben recht op maximaal twee herkansingen:
 - a. de eerste uit en meteen na periode 3: het resultaat wordt meegenomen in het voortgangsdossier en het examendossier.
 - b. de tweede uit en meteen na periode 4, als de leerling op grond van de cijfers na de laatste toetsweek bevorderd kan worden naar de examenklas dan wel voor bespreking van bevordering in aanmerking komt. Het resultaat wordt dus pas in het voortgangsdossier en het examendossier verwerkt, nadat bevordering heeft plaatsgevonden.
De tweede herkansing moet van een ander vak zijn dan de eerste herkansing.
3. Leerlingen van 3vmbo, 4h, 4v en 5v die van een of meer vakken het programma versneld volgen, mogen in aanvulling op bovenstaand recht in periode 1 of 2 (4v: periode 1, 2, 3 of 4) voor één versnellingsvak een extra herkansing doen. Dit geldt ook als deze versnelling plaatsvindt in een hogere afdeling. Voorbeeld: een 4h-leerling volgt het vak Engels op 5H-niveau (=alleen versnelling) of op 5V-niveau (= versnelling in combinatie met verhoging). Dit extra recht geldt niet als er alleen sprake is van verhoging. Voorbeeld: een 4h-leerling volgt het vak Engels op 4vwo-niveau.
4. Leerlingen van de examenklassen (4vmbo, 5h en 6v) hebben recht op maximaal drie herkansingen: na elke toetsperiode één toets uit de voorafgaande periode, met een maximum van twee bij hetzelfde vak.
5. Aanvullende regels:
 - a. In de examenklassen worden de officiële kijk- en luistertoetsen van Cito in TW2 afgenomen; herkansing is echter pas mogelijk na TW3. Na TW3 kan de leerling dus óf een kijk- en luistertoets uit de tweede periode herkansen óf een andere toets uit de derde periode.
 - b. Als de leerling één of meer toetsen moet inhalen, kan hij geen toets herkansen. Het herkansingsrecht van die periode komt daarmee te vervallen.
 - c. Als de leerling een toets herkanst, geldt het hoogste cijfer.
 - d. Voor herkansing komen alleen theoretische toetsen in aanmerking. Als de leerling een niet-theoretische toets wil herkansen, besluit de teamleider hierover na overleg met de vakdocent. In principe zijn echter niet herkansbaar:
 - i. praktische toetsen (afgezien van luistertoetsen en individuele mondelinge toetsen);
 - ii. kleinere deelttoetsen die samen één samengesteld cijfer opleveren;
 - iii. uitgezonderd de eerste herkansingsmogelijkheid in de voorexamenklas: toetsen die geen deel uitmaken van het schoolexamen;
 - iv. toetsen waarvan de score het gevolg is van een maatregel in verband een maatregel na een onregelmatigheid.
 - e. Als de leerling een toets gemist heeft wegens een (naar het oordeel van de teamleider) *ongeldige reden*, kan de teamleider hem toestemming geven de toets in te halen. De teamleider, respectievelijk de directeur kan echter, met toepassing van de onregelmatigheidsprocedure, o.a. ook besluiten dat de leerling die een toets wegens een (naar het oordeel van de teamleider of directeur) ongeldige reden gemist heeft, deze toets niet meer mag inhalen en het cijfer 1 krijgt voor deze toets.
 - f. Als een leerling tijdens het herkansingsmoment afwezig is, vervalt de mogelijkheid de betreffende of een andere toets te herkansen.
 - g. De teamleider is bevoegd in individuele gevallen van deze regeling af te wijken.

Herexamenregeling 2018-2019

Voor het afleggen van herexamens van het schoolexamen gelden de volgende regels:

- De herexamenregeling van het schoolexamen is (alleen) van toepassing op het vak maatschappijleer en (in havo en vwo) op het vak levensbeschouwing.
 - De leerling mag in maximaal één vak herexamen doen.
 - Een afgelegd herexamen komt niet in aanmerking voor een herkansing.
 - De herexamens worden alleen afgenomen in het examenjaar.
 - De vmbo-leerling heeft recht op een herexamen als zijn afgerond eindcijfer voor maatschappijleer 5 of lager is.
 - De havo/vwo-leerling heeft recht op een herexamen voor levensbeschouwing óf maatschappijleer, als zijn afgeronde combinatiecijfer, nadat alle onderdelen van dit cijfer volledig zijn afgesloten, 5 of lager is.
 - Alvorens de leerling een besluit tot het doen van een herexamen neemt, wordt door de teamleider die voor de herexamens verantwoordelijk is, medegedeeld:
 - de stof waarop het herexamen betrekking heeft;
 - de vorm van het herexamen: schriftelijke toets(en) en/of praktische opdracht(en);
 - de wijze waarop het cijfer van het herexamen betrokken wordt in de bepaling van het nieuwe eindcijfer.
- Algemeen uitgangspunt hierbij is dat inhoud, vorm en weging van het herexamen recht doen aan het oorspronkelijke examen- en toetsprogramma van het vak.
- Indien een herexamen wordt afgenomen, geldt het hoogste cijfer.
 - In het geval de leerling naar het oordeel van de teamleider onvoldoende heeft gepresteerd en deze prestatie een negatieve invloed kan hebben op het eindexamenresultaat, kan de teamleider de leerling verplichten een herexamen voor dat vak af te leggen en daarvoor op school de benodigde studietijd door te brengen.
 - De teamleider is bevoegd in individuele gevallen van deze regeling af te wijken.

Toelichting op de Kaderregeling examenreglement schooljaar 2018-2019 en verder (voor de school)

Artikel 1 Begripsbepalingen

Onder schoolleider wordt in deze regeling, naast de eindverantwoordelijk voorzitter van de centrale directie cq. de rector van een school, ook het lid centrale directie en/of de locatie-/sectordirecteur verstaan.

Artikel 2 Examenreglement

Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, zoals opgenomen in artikel 6 en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het examen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en de samenstelling en het adres van de in artikel 6 bedoelde Commissie van Beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest aan de desbetreffende toets deel te nemen. Bij het opstellen van de regels met betrekking tot de gang van zaken tijdens het eindexamen en de organisatie van het examen kan gebruik worden gemaakt van protocollen centrale examens van de VO-raad (www.vo-raad.nl).

Artikel 6 Onregelmatigheden

In de kaderregeling is in artikel 6 opgenomen dat de schoolleider (hieronder wordt verstaan de eindverantwoordelijk schoolleider, het lid CD en/of de locatie-/sectordirecteur) maatregelen kan nemen indien een leerling zich schuldig maakt aan enige onregelmatigheid. Het nemen van maatregelen (het kan om zware sancties gaan) mag dus niet lager in de organisatie worden neergelegd. Dat neemt niet weg dat een coördinator schoolexamen, een secretaris van de examencommissie of een teamleider een groot deel van het voorbereidend werk kan doen.

Lid 1

Het dient kandidaten (en examinatoren) duidelijk te zijn, wat op een school wel en wat niet tot de onregelmatigheden behoort en welke maatregelen daarbij door de schoolleider tegen kandidaten genomen kunnen worden. Voor het centraal examen dienen zoveel mogelijk dezelfde onregelmatigheden tot dezelfde maatregelen te leiden. Voor het schoolexamen is de school daarbij niet aan landelijke voorschriften gebonden. Het te laat inleveren van een praktische opdracht bijvoorbeeld kan een school laten vallen onder een onregelmatigheid. De schoolleider kan er dan voor kiezen om een maatregel te nemen, zoals opgenomen in artikel 6 lid 2 van de Kaderregeling. Meestal zal dat betekenen dat de leerling het cijfer 1 krijgt voor de opdracht. Het alsnog voldoen aan de opdracht om dit cijfer te verbeteren wordt dan beschouwd als een herkansing.

De school kan evenwel in het beoordelingsmodel dat de leerling bij het verstrekken van de opdracht krijgt opnemen dat een aantal punten gegeven worden voor het correct uitvoeren van de planning. Bij het te laat inleveren is aan het planningscriterium niet voldaan. Het niet toekennen van punten is dan geen strafmaatregel en geen onregelmatigheid, maar een onderdeel van de opdracht.

Lid 2

Ten aanzien van de maatregel in artikel 6, lid 2 onder a

Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen. Het cijfer 0 of 5 mag dus niet worden toegekend.

Ten aanzien van de maatregel in artikel 6, lid 2 onder b

Het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan een of meer zittingen van het schoolexamen kan de volledige uitsluiting van het eindexamen tot gevolg hebben, als de kandidaat zodoende geen se cijfer voor dat vak kan behalen en het betreffende vak geen extra vak is. De school mag deze kandidaat niet meer tot verdere examenzittingen toelaten.

Ten aanzien van de maatregel in lid 2 onder c

Als door het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen geen se cijfer behaald kan worden en er is geen sprake van een extra vak, dan is de kandidaat daarmee uitgesloten van verder deelname aan het eindexamen.

Ten aanzien van de maatregel in lid 2 onder d

Indien door het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen geen se cijfer behaald kan worden en er is geen sprake van een extra vak dan is de kandidaat daarmee uitgesloten van verdere deelname aan het eindexamen.

Als de schoolleider de gevolgen van de maatregelen te verstrekkend vindt, dient de schoolleider te bepalen op welke wijze alsnog het se-cijfer kan worden bepaald (opnieuw examen afleggen, vrijstellen van de kandidaat voor de betreffende toets o.i.d).

Lid 5 onder d

In het eindexamenbesluit komt het woord fraude niet voor. De wetgever ziet fraude als een onregelmatigheid.

Enkele voorbeelden van fraude zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
- citeren van bronnen zonder bronvermelding;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
- afkijken of overleggen met anderen;
- gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
- bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren.

Artikel 9 Het programma van toetsing en afsluiting

Er zijn geen voorschriften meer opgenomen over de te gebruiken toetsvormen. Toch is het waarschijnlijk dat de meeste scholen een variatie in toetsvormen blijven nastreven, zoals schriftelijke en mondelinge toetsen, praktische opdrachten en handelingsopdrachten. Hiervoor geldt dat de school zelf de weging van het cijfer voor de praktische opdracht bepaalt en dit duidelijk en transparant in het PTA vastlegt.

Handelingsdelen zijn niet meer verplicht. Scholen hoeven handelingsdelen dus niet meer op te nemen in het PTA en vermijden daarmee problemen die kunnen ontstaan wanneer leerlingen de handelingsopdrachten bij het afsluiten van het schoolexamen nog niet hebben uitgevoerd.

Scholen die de handelingsdelen handhaven wordt geadviseerd de deadline voor deze handelingsdelen voor de start van het centraal examen vast te leggen (bijvoorbeeld 1 maart).

NB: De voorzieningenrechter heeft in een uitspraak op 19 mei 2008 gesteld dat uitsluiten van deelname aan het centraal examen bij het niet afronden van een handelingsdeel als een te zware maatregel wordt beschouwd. Scholen worden geadviseerd uiterst zorgvuldig om te gaan met besluiten om leerlingen niet aan het centraal examen te laten deelnemen, met name als het gaat om onderdelen die niet zijn afgerond.

Als er alleen sprake is van een schoolexamen, wordt het cijfer van het schoolexamen uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. De school regelt in het PTA hoe het cijfer tot stand komt (weging, afronding).
(zie ook de toelichting bij artikel 12).

Artikel 10 Schoolexamen

Lid 2

Ook van vakken en examenonderdelen die bij de uitslag niet met een cijfer worden beoordeeld (LO, CKV, profielwerkstuk), moet de beoordeling uiterlijk drie dagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen worden vastgelegd. Het SE-resultaat van een examenonderdeel dat niet met een cijfer wordt beoordeeld (LO, CKV, profielwerkstuk) mag dus niet meer worden uitgesteld tot na het centraal examen.

Voorheen kon met het vaststellen van het SE-resultaat voor deze onderdelen worden gewacht tot een week voor de vaststelling van de uitslag; alle schoolexamenresultaten moeten nu voor de aanvang van het CE zijn vastgesteld. Wel is de bepaling gehandhaafd dat de schoolleider kan besluiten dat wegens ziekte of een andere van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid een schoolexamenresultaat later wordt vastgelegd, maar altijd voordat het CE in dat vak plaatsvindt.

NB. Feitelijk kan dit dus leiden tot uitsluiting van het centraal examen. Echter, dit is een consequentie die veelal niet in verhouding staat met het vergrijp. Het advies is dan ook om de deadline voor het afronden van deze vakken en examenonderdelen te stellen op 1 april zodat deze zaken nog gerepareerd kunnen worden.

Artikel 10a Toegestane zaken examenlokaal

Dit artikel is opgenomen naar aanleiding van het verslag van de Commissie van Beroep inzake onregelmatigheden eindexamen betreffende de schooljaren 2007-2008 t/m 2010-2011. Dit artikel handelt over de toegestane zaken in het examenlokaal bij het schoolexamen.

De voorschriften hieromtrent betreffende het centraal examen worden kenbaar gemaakt middels de mededelingen van het College voor Examens.

Artikel 10b Herkansingsregeling Schoolexamen

Artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO verplicht de school een herkansingsregeling te hebben. In de herkansingsregeling kan worden opgenomen:

- dat een aantal toetsen herkanst mag worden per vak;
- dat een aantal toetsen herkanst mag worden (niet verbonden aan een aantal per vak);
- dat een aantal toetsen herkanst mag worden per periode;
- dat praktische opdrachten wel of niet herkanst mogen worden.

Het is raadzaam om in de herkansingsregeling een hardheidsclausule op te nemen zodat de schoolleider, bijvoorbeeld in geval van ziekte van de kandidaat of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, van de regeling kan afwijken ten gunste van de kandidaat.

Artikel 12 Beoordeling schoolexamen

Het Eindexamenbesluit VO regelt expliciet of, hoe en hoe ver examenresultaten voor de berekening van de uitslag moeten worden afgerond. En regelt expliciet niet hoe het binnen het schoolexamen moet als er geen CE op het SE volgt. Dat laatste heeft bij het SE geleid tot de mogelijkheid van het tussentijds afronden: gemiddelde van de resultaten maatschappijleer 1 is 5,46, dat wordt 5,5 en daarna 6. Dat is een valide regeling (mits uiteraard door de school voor elke leerling toegepast). De school heeft de ruimte om het zo te regelen, maar wordt daartoe niet verplicht. Binnen het SE is tussentijds afronden niet voorgeschreven, maar wel toegestaan. De school legt in het PTA vast hoe het cijfer tot stand komt (weging, afronding).

Zodra (ook) cijfers voor het centraal examen in het geding zijn, stopt de keuzevrijheid van de school en is een en ander in regels vastgelegd:

- het eindcijfer (dat op het grootste deel van de uitslagregels van toepassing is) is een geheel getal;
 - het SE-cijfer van een vak zonder CE is eveneens een geheel getal. Dat gehele getal is dan meteen het eindcijfer;
 - het SE-cijfer van een vak mét CE is een getal met één decimaal;
 - het CE-cijfer van een vak is een getal met één decimaal (zelfs als er geen SE is. Dat kan alleen bij kunst algemeen havo en vwo – bij leerlingen die alleen ‘de theorie’ doen).
- (Bron: Examenblad).

Lid 3 en 3a

Het vernieuwde schoolexamen CKV wordt afgesloten met een eindcijfer dat meetelt in het combinatiecijfer. Het CKV-cijfer komt in 2019 voor de havo en in 2020 voor het vwo op de cijferlijst.

Op de cijferlijst vwo 2019 staat nog geen cijfer voor CKV, want in dat jaar doet het cohort 2016-2019 eindexamen en voor deze leerlingen geldt nog het oude examenprogramma CKV dat wordt beoordeeld met ‘voldoende’ of ‘goed’.

Artikel 13 Herexamen schoolexamen

Bij VMBO is een herexamen regeling verplicht, bij HAVO/VWO niet. Onder een herexamen wordt een examen verstaan dat de gehele stof of een representatief deel van de stof van een vak betreft. In het VMBO is het verplicht een herexamen mogelijkheid te bieden voor het vak maatschappijleer 1. Dit is om te voorkomen dat een leerling voor dit vak dat alleen een schoolexamen kent en dat een cijfer levert op de eindlijst, bij afsluiting in de derde klas al een onvoldoende op de eindlijst heeft staan.

Artikel 20 Vaststelling score en cijfer centraal examen

Indien de eerste corrector (examinator) en de tweede corrector (gecommitteerde) niet tot overeenstemming kunnen komen kan de gecommitteerde het meningsverschil voorleggen aan het eigen bevoegd gezag. Voor de Stichting Carmelcollege is dit de eindverantwoordelijk schoolleider, het lid CD of de locatie-/sectordirecteur. Deze schoolleider beoordeelt of er werkelijk sprake is van een serieus meningsverschil en kan vervolgens contact opnemen met het bevoegd gezag van de eerste corrector. Als de schoolleider en het bevoegd gezag van de andere school niet tot overeenstemming komen dan wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan besluiten tot het inschakelen van een onafhankelijke derde corrector. Het werk van de derde corrector is vervolgens definitief.

De overeenstemming tussen de eerste en de tweede corrector is overigens niet een overeenstemming per kandidaat, maar overeenstemming betreffende de groep kandidaten. Dit volgt o.a. uit het feit dat er maar één verklaring wordt ingevuld en niet per kandidaat een verklaring.

De eerste en tweede corrector kunnen overeenkomen de scores, zoals door beiden vastgesteld, te middelen.

Artikel 22a De rekentoets

De rekentoets is een verplicht onderdeel van het eindexamen. Het cijfer voor de rekentoets telt niet (meer) mee in de slaag-/zakbeslissing. Voor vmbo bb geldt dat het cijfer wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst en niet op de cijferlijst zelf. Voor de andere leerwegen in het vmbo, havo en vwo geldt dat het cijfer voor de rekentoets wordt vermeld op de cijferlijst.

Artikel 25 Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

Artikel 25a Uitslag eindexamen vwo en havo

Voor alle vakken van het centraal examen moet gemiddeld een voldoende worden behaald. Bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer wordt uitgegaan van het onafgeronde cijfer. Een leerling moet ten minste een 5,5 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn), daarna gelden de overige uitslagbepalingen. Een leerling die gemiddeld een 5,4 gehaald heeft, is per definitie gezakt.

De rekentoets/rekenen is geen eindexamenvak en maakt geen onderdeel uit van het centraal examen. Het cijfer van de rekentoets wordt dan ook niet meegenomen bij de berekening van het gemiddeld centraal examencijfer en doet niet mee in de compensatieregeling. De rekentoets vormt een zelfstandig onderdeel van het eindexamen, naast het CE en SE.

Artikel 26 Herkansing centraal examen

Het recht op herkansing van het cspe

Artikel 26 bepaalt dat een kandidaat in BB en KB het recht heeft om het cspe één keer te herkansen. De BB- / KB-leerling heeft daarnaast het recht om het centraal examen in een algemeen vak te herkansen.

In artikel 26 staat ook dat een kandidaat in GL/TL het recht heeft om het centraal examen in één vak te herkansen. Concreet betekent dit dat een GL-kandidaat kan kiezen: óf het centraal examen GL/TL van een algemeen vak herkansen, óf het cspe GL herkansen. Daarmee verschilt de herkansings-regeling in GL met die in BB en KB.

Voor wat betreft de organisatie van de herkansing betekent dit een aandachtspunt voor de school: een GL-kandidaat zal dus eerst de uitslag moeten afwachten alvorens hij besluit in welk vak hij gaat herkansen. De uitslag kan worden vastgesteld als de N-termen bekend gemaakt zijn. Dat is medio juni van het vierde leerjaar. Afhankelijk van het tijdstip waarop de zomervakantie begint, heeft de school heeft dan nog drie weken tijd voor de afname van het cspe GL bij herkansers.

Herkansing kan pas plaatsvinden nadat de kandidaat het gehele cspe heeft afgelegd en de eindscore van de eerste afname is vastgesteld.

Bij het herkansen van het cspe kan de leerling er ook voor kiezen om een of meer onderdelen A, B, C en/of D van het cspe over te doen.

Een vierdejaars leerling moet zijn recht op herkansing wel in dezelfde afnameperiode uitoefenen, maar voor een derdejaars leerling ligt dit anders. Uiteraard heeft ook een derdejaars leerling die het profielvak-cspe heeft afgelegd recht op herkansing.

Voor derdejaars BB- en KB-kandidaten kan dit op twee manieren:

A. tijdens de afnameperiode van hun derde leerjaar: door een of meer onderdelen van de andere versiekleur af te leggen;

B. tijdens de afnameperiode in hun vierde leerjaar: door het gehele profielvak-cspe (versie rood dan wel versie blauw) van dat examenjaar in zijn geheel te doen.

Omdat het cspe één keer herkanst mag worden, geldt daarbij: óf manier A óf manier B.

De school mag per profielvak-cspe bepalen of zij kiest voor:

- manier A bij alle kandidaten;
- manier B bij alle kandidaten;
- alle kandidaten persoonlijk de keus laten tussen manier A en manier B.

Voor derdejaars GL-kandidaten staat alleen manier B open. De reden is dat een GL-kandidaat pas aan het eind van zijn vierde leerjaar kan bepalen of hij zijn recht op herkansing uitoefent op het cspe dan wel het centraal examen in één van zijn algemene vakken.

Specifiek aandachtspunt: het examenreglement van de school

Scholen die het profielvak-cspe afnemen met derdejaars leerlingen doen er goed aan deze keuze van de school (optie A, optie B of persoonlijke keuze) in het examenreglement vast te leggen.

Daarnaast is het goed om in het examenreglement vast te leggen hoe de school omgaat met de regel dat een kandidaat er ook voor kan kiezen om een of meer onderdelen A, B, C, .. van het profielvak-cspe over te doen. Het examenreglement zou kunnen bepalen dat van tevoren (dat wil zeggen: na de eerste afname, maar vóór de herkansing zelf) schriftelijk wordt vastgelegd welke onderdelen de kandidaat overdoet en welke onderdelen niet worden overgedaan. Het verdient aanbeveling om de kandidaat en diens ouders/wettelijke vertegenwoordigers te laten ondertekenen dat

- de kandidaat zich er van bewust is dat de scores voor de onderdelen die worden overgedaan in de plaats komen van de scores die hij voor deze onderdelen bij de eerste afname had behaald;
- de kandidaat zich er tevens van bewust is dat voor de onderdelen die hij niet overdoet, de scores die hij voor de eerste afname heeft behaald blijven staan.

Zo kan voorkomen worden dat een kandidaat na een weinig succesvolle herkansing achteraf met succes verhaal haalt, door te stellen dat hij liever geheel andere onderdelen zou hebben herkanst.

Artikel 27 Diploma en cijferlijst

Lid 9

Op grond van dit artikel is het raadzaam om leerlingen die zowel opteren voor een diploma gemengde leerweg als een diploma theoretische leerweg, in te schrijven in de gemengde leerweg.

Andersom – dat een TL-leerling na vaststelling ce-cijfers en de uitslag nog kan slagen voor GL – is niet geregeld.

Artikel 27a Atheneumdiploma aan een gymnasium

Als eenmaal de SE-cijfers vaststaan en het CE begint, is de keuze voor gymnasium of atheneum ook op de scholengemeenschap definitief; die kan dan niet meer worden teruggedraaid.

Protocollen Centrale Examens voortgezet onderwijs

De VO-raad heeft protocollen ontwikkeld voor het centraal examen. Ze bieden ondersteuning bij de voorbereiding, afname en beoordeling van de centrale examens. Ze zijn te vinden op www.vo-raad.nl.